

SDS - Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Številka: 450-12 / 15 - 0008 /
Datum: 23.09.2015

AMANDMA k Predlogu zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP-1), tretja obravnava, EPA 616 - VII

K 48. členu

Naslov člena se spremeni tako, da se glasi:

»(ukinitve registrskih računov in določitev najvišjih stroškov upravljanja)«.

Doda se novi 3. odstavek, ki se glasi:

»Letni strošek vodenja računa in nadomestila za vzdrževanje stanja na računu, ki ga vodi član centralne depotne družbe za fizično osebo, ne sme presegati 0,5 odstotka povprečne vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na tem računu. Ta omejitev je del razumnih poslovnih pogojev in se določi v tarifah in cenikih s strani centralne depotne družbe in njenih članov, ki vodijo račune za fizične osebe. Centralna depotna družba lahko v skladu z razumnimi poslovnimi pogoji in upoštevajoč merilo vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na računih fizičnih oseb to mejo še zniža. Člani centralne depotne družbe razen stroškov določenih z njeno tarifo, fizičnim osebam ne smejo zaračunavati dodatnih stroškov za odprtje in zaprtje računa.«.

Ostali odstavki se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Z amandmajem se predlaga, da bi bil za fizično osebo, ki je lastnik vrednostnih papirjev registriranih pri centralni depotni družbi in z njimi upravlja član centralne depotne družbe, končni strošek vodenja računa (strošek vodenja računa in vzdrževanje stanja na računu) omejen na 0,5% letno od osnove, ki je povprečna vrednost vrednostnih papirjev na tem računu. Osnova je že določljiva saj se že obstoječa nadomestila za vzdrževanje stanja na računu odmerjajo od te osnove.

Namen tega amandmaja je omejiti zgornje skupne in končne stroške vodenja računa vrednostnih papirjev za fizične osebe. Predlagani zakon predvideva tudi ukinitve registrskih računov fizičnih oseb, torej tistih računov na katerih so ostali vrednosti papirji s katerimi se imetniki niso aktivno ukvarjali. Gre za vrednostne papirje majhne vrednosti, ki se je večinoma še zmanjšala v zadnji gospodarski krizi. Tako se lahko dogaja, da so stroški vodenja računa predstavljali letno več kot 10% vrednosti na računu ali pa celo presegli vrednost teh vrednostnih papirjev. Gre za očitno

nesorazmerno obremenitev manjših lastnikov vrednostih papirjev, ki se bo z ukinitevjo registrskih računov odrazila tudi pri vseh, ki bodo te delnice želeli obdržati na osebnih računih. Imetniki vrednostnih papirjev so pravice na teh papirjih, ki jih po zakonu morajo imeti shranjene v nematerializirani obliki pri centralni depotni družbi. Njihov položaj je primerljiv z lastniki nepremičnin, ki so vpisane v zemljiško knjigo in v zvezi z vodenjem stanja nimajo nobenih stroškov. V obeh primerih je edini način, da ohranijo lastninsko pravico na vrednostnem papirju ali drugi obliki lastnine – nepremičnini, obvezen vpis v evidenco, določeno s strani države.

Centralna depotna družba določa tarifo za nadomestila, ki jih zaračunava članom, ki upravljajo z osebnimi računi fizičnih oseb in jih to storitev tudi zaračunajo s pribitkom marže, ki ni nikjer urejana in predstavlja poslovno politiko posameznega člana in je (razen plačila za vzdrževanje stanja na računu) povsem neodvisna od vrednosti vrednostnih papirjev imetnika na tem računu. Tako imetnika delnic samo fiksni stroški vodenja računa na letni ravni stanejo 6.00 – 12.00 eur (odvisno od upravljavca računa), čeprav je nadomestilo, ki ga določi centralna depotna družba 3,84 eur.

V preteklosti se je že pojavila situacija, ko je Agencija za trg vrednostnih papirjev ugotovila, da so cene članov centralne depotne družbe za vodenje računov bistveno višje od nadomestila, ki jim ga zaračunava centralna depotna družba ter med seboj usklajene. To je bilo s strani agencije tudi naznanjeno Uradu za varstvo konkurence kot usklajeno ravnanje članov centralno depotne družbe. Ne glede na to pa ostaja dejstvo, da člani centralno depotne družbe na imetnika prevajajo bistveno večji strošek kot ga sami za vodenje istega računa plačujejo centralno depotni družbi, ki mora svoje cenike po Zakonu o trgu finančnih instrumentov že prilagajati v skladu s razumnimi poslovnimi pogoji.

Določitev zgornje meje skupnih stroškov upravljanja zasleduje načelo sorazmernega posega v lastninsko pravico imetnikov vrednostnih papirjev, saj se neregulirani stroški zaradi prevolitve na imetnike vrednostnih papirjev povzpnejo poljubno visoko, še posebej, če gre za usklajeno delovanje članov centralno depotne družbe. Hkrati pa se omogoča tudi, da centralno depotna družba s sklepom še zmanjša najvišjo mejo skupnih stroškov vodenja za tiste fizične osebe - imetnike vrednostnih papirjev, ki imajo vrednostne papirje večje vrednosti in bi zato imeli večji strošek za vodenje računa, ki pa ne bi bil v skladu s razumnimi poslovnimi pogoji, saj večji strošek ne bi bil opravičljiv z vidika dodatnih storitev, ki jih ni zgolj na podlagi količine večje količine vrednostnih papirjev na računu.

Poleg tega se z amandmajem predlaga, da stroški za odprtje in zaprtje računa pri centralno depotni družbi, ki jih zaračuna član centralne depotne družbe, ne presegajo nadomestila ali stroška določenega s tarifo centralno depotne družbe tako, da fizična oseba plača enak strošek kot je določen po tarifi centralno depotne družbe. Član centralno depotne družbe je zgolj upravitelj računa imetnika in ni stvarno utemeljenega razloga, da bi bili končni stroški za odprtje in zaprtje računa višji ali nižji od tistih, ki jih določi centralno depotna družba.